

**Stowarzyszenie
Umarłych
Statutów**

Chełm, 23 kwietnia 2026 roku

**Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach
„Stowarzyszenie Umarłych Statutów”**

KRS: 0000830651

e-mail: kontakt@sus.org.pl

e-Doręczenia: AE:PL-89866-99301-AGBFF-32

Znak sprawy Stowarzyszenia:

PL-5/2025

Pani

Barbara Nowacka

Ministra Edukacji

konsultacje.dk@men.gov.pl

dotyczy: **DK-WIP.0230.1.2026.MW**

Szanowna Pani Ministro,

w związku z pismem z 24 marca 2026 r. z prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (UD381), poniżej przekazuję uwagi Stowarzyszenia Umarłych Statutów.

Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów” z siedzibą w Chełmie, ul. 11 Listopada 1/5, 22-100 Chełm, NIP: 6762578255, REGON: 385621620 jest stowarzyszeniem wpisanym do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000830651.

UWAGI

Stowarzyszenia Umarłych Statutów do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (UD381)

I. Nieefektywność zakazu

Nie negując wyzwań i problemów, jakie wiążą się z rozwojem technologii cyfrowych, w tym związanych z nadmiernym korzystaniem przez społeczeństwo – zarówno dzieci, młodzież i dorośli – z telefonów komórkowych i innych urządzeń ekranowych oraz mediów społecznościowych, stoimy na stanowisku, że przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy, wprowadzający praktycznie całkowity zakaz korzystania z telefonów komórkowych w szkołach nie jest właściwym kierunkiem zmian legislacyjnych.

Przed wszystkim wskazać należy, że proponowany zakaz nie odpowiada na realne potrzeby i zagrożenia. Jak wynika z raportu „Nastolatki 3.0. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców”, wydanego przez NASK – Państwowy Instytut Badawczy, **uczniowie w dni powszednie korzystają z telefonów i komputerów w godzinach 16:00-22:00**, a „niemal co dziesiąty młody internauta przebywa w sieci w godzinach nocnych (22:00 – 01:00)”¹.

W raporcie „Internet dzieci”, wydanego przez Fundację „Instytut Cyfrowego Obywatelstwa” oraz Państwową Komisję do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, podnosi się natomiast, że: **„Po porannym skorzystaniu z telefonu liczba dzieci poniżej 13. roku życia sięgających po smartfona wyraźnie spada w czasie szkolnym, by ponownie wzrosnąć koło południa**. Ten spadek wynika z wielu czynników – niewątpliwie część młodszych dzieci pozostawia telefony w domu, część w ogóle je wyłącza, co widać na podstawie danych spływających z urządzeń panelistów. Wśród starszych użytkowników (13–18 lat) nie obserwujemy już tego szkolnego „spadku” – pokazuje to, że telefon mają oni pod ręką także w czasie pobytu w szkole”². **Badania te wskazują, że realnym problemem nie jest korzystanie przez uczniów szkół podstawowych z telefonów w czasie, gdy są w szkole, ale wówczas, gdy ją opuszczają**.

W opublikowanej niedawno „Diagnozie Młodzieży” (zrealizowanej na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej) zaznaczono, że **„instytucjonalna odpowiedź szkoły, oparta głównie na zakazach używania telefonów, okazuje się nieskuteczna**. Dane behawioralne pokazują, że młodzież korzysta z urządzeń również w trakcie lekcji, a »zakaz szkolny« nie

¹ R. Lange (red.), Nastolatki 3.0. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, Warszawa 2023, s. 16.

² J. Przewłocka, Specyfika korzystania ze smartfonów przez dzieci i młodzież, [w:] Internet dzieci. Raport z monitoringu obecności dzieci i młodzieży w internecie, Warszawa 2025, s. 56.

rozwiązuje kluczowego problemu nocnej deprywacji snu i popołudniowego »treningu dekoncentracji« (Bigaj i in., 2025)³. Na nieskuteczność zakazów wskazuje też cytowany już raport „Internet dzieci”⁴.

II. Zasady a nie zakazy

Mając na uwadze powyższe rekomendujemy, aby Ministerstwo Edukacji Narodowej poprzez działania legislacyjno-edukacyjne, a także korzystając ze swoich kompetencji w zakresie nadzorowania i koordynowania wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju (art. 60 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe), **opracowało i wdrożyło zasady korzystania z urządzeń ekranowych w szkołach**⁵, uwzględniając najnowsze badania naukowe w tym zakresie. Warto w tym kontekście zwrócić uwagę na to, że zgodnie z art. 1 pkt 21 i 22 ustawy – Prawo oświatowe do celów systemu oświaty należą m.in.:

- upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych,
- kształtowanie u uczniów umiejętności sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi

– zatem proponowane rozwiązanie stanowiłoby realizację tych celów. Ich osiągnięcie jest bowiem możliwe poprzez edukację uczniów w zakresie higieny cyfrowej i wprowadzanie w szkołach zasad korzystania z urządzeń ekranowych (a nie prostego zakazu korzystania z telefonów).

Warto zwrócić uwagę, że wprowadzenie zasad korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń cyfrowych stawia akcent na to, jak prawidłowo korzystać z nowych technologii, jak regulować ich używanie, by sprzyjało to nauce i dobrostanowi, a nie skupia się wyłącznie na wyrugowaniu tych technologii ze szkół. Jednocześnie pozwala odpowiedzieć na rzeczywiście istotne problemy związane z używaniem nowych technologii, którymi nie jest sam dostęp do urządzeń, ale mechanizmy uzależniające poszczególnych aplikacji, cyberprzemoc, dostęp do nieodpowiednich do wieku dzieci treści (pornografia, tzw. patostreaming, przemoc, treści suicydalne).

Należy przy tym zaznaczyć, że wprowadzenie zasad korzystania z telefonów komórkowych **nie oznacza jednocześnie, że nie będzie możliwe ustanowienie przez szkołę zakazu**

³ A. Kozak, Cyfrowy ekosystem życia, [w:] *Diagnoza Młodzieży*, red. P. Rabiej, Warszawa 2026, s. 232.

⁴ J. Przewłocka, *Specyfika korzystania...*, [w:] *Internet dzieci...*, s. 57.

⁵ Taką rekomendację przygotował także zespół roboczy powołany przy Ministerstwie Edukacji Narodowej z udziałem przedstawicieli sektora pozarządowego.

korzystania z nich w czasie zajęć. Takie rozwiązanie jest już obecnie powszechne w wielu statutach, **sami proponujemy je także w wydanym przez Stowarzyszenie „Statucie nieumarłym”⁶.**

III. Szczegółowe uwagi do opiniowanego projektu

1) Dopuszczenie możliwości uregulowania w statucie szkoły zasad wnoszenia telefonów komórkowych na teren szkoły

Obecna propozycja zakłada, że szkoły – zarówno podstawowe, jak i ponadpodstawowe – będą zobowiązane uregulować warunki wnoszenia przez uczniów na teren szkoły telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiającym porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku. W ocenie Stowarzyszenia przepis ten jest źle skonstruowany, gdyż w praktyce warunki wnoszenia telefonów będą mogły mieć brzmienie, zgodnie z którym telefony można wnosić, albo można wnosić je w niektóre dni, albo można wnosić je np. w określonych okolicznościach. **Pozwala to de facto na wprowadzenie przez szkoły efektywnego zakazu wnoszenia telefonów komórkowych na teren szkoły – co przecież nie jest zamiarem ustawodawcy.**

Pomysł taki nie jest także akceptowany społecznie, w tym przez rodziców i uczniów. Konieczne jest podkreślenie, że w praktyce taki zakaz będzie rodził trudności z jego egzekwowaniem (nauczyciele nie mają uprawnień do przeszukiwania uczniów oraz ich rzeczy), ponadto może mieć daleko idące konsekwencje praktyczne dla uczniów, którzy – nie mogąc wnosić do szkoły telefonów – będą prawdopodobnie zostawiali je w domu. To spowoduje, że zostaną oni pozbawieni narzędzia, które wszyscy wykorzystujemy na co dzień i które służy nam do wielu czynności.

Podstawową kwestią jest uniemożliwienie kontaktu z rodzicami, znajomymi czy ze służbami ratunkowi. Ponadto brak dostępu do telefonu oznacza także:

- niemożliwość korzystania z cyfrowych biletów kolejowych,
- niemożliwość korzystania z biletów komunikacji miejskich zakupionych w aplikacjach mobilnych,
- brak dostępu do bankowości mobilnej, płatności BLIK-iem czy cyfrową kartą płatniczą,
- brak dostępu do aplikacji mObywatel Junior i mLegitymacji szkolnej,
- brak dostępu do dziennika elektronicznego.

⁶ Zob. „Statut nieumarły. Wzór statutu szkoły z komentarzem”, red. Ł. Korzeniowski, Kraków 2023; dostęp online: <https://sus.org.pl/statut-nieumarly>.

Wprowadzenie przez szkoły zakazu wnoszenia telefonów na teren szkoły nie powinno być zatem możliwe. **W dzisiejszym świecie, który jest pełen nowych technologii, uczeń ma prawo przynieść telefon do szkoły** i móc z niego korzystać w czasie drogi do i ze szkoły, a także w czasie pobytu w szkole – stosując się do określonych zasad.

2) Obowiązywanie zakazu podczas przerw między lekcjami

W ocenie Stowarzyszenia **obowiązywanie ustawowego zakazu korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych również podczas przerw międzylekcyjnych jest rozwiązaniem zbyt restrykcyjnym**. Ustawodawca, jeśli już chce wprowadzić ogólnopolski zakaz korzystania z telefonów komórkowych, powinien wprowadzić go wyłącznie w odniesieniu do zajęć lekcyjnych. Przerwa jest czasem wolnym ucznia, w którym powinien mieć prawo bez przeszkód skontaktować się z rodzicami, sprawdzić wiadomości czy posłuchać muzyki.

Postulujemy zatem, aby kwestię zasad korzystania z telefonów komórkowych podczas przerw międzylekcyjnych pozostawić do uregulowania w statutach szkół – z tym zastrzeżeniem, że nie powinno być możliwe wprowadzenie całkowitego zakazu korzystania z nich. Regulacje te powinny być wprowadzane w dialogu z całą społecznością szkolną.

3) Internaty

W zakresie problematyki egzekwowania proponowanego zakazu użytkowania telefonów należy jednocześnie wskazać na sytuacje szkolnych internatów, który *de lege lata* są jednostkami organizacyjnymi szkół. Powoduje to, że projektowany **zakaz korzystania z telefonów komórkowych obejmie także internaty, które stanowią „teren szkoły”**.

Zakaz taki w ocenie Stowarzyszenia jest **nadmiernie restrykcyjny i nieproporcjonalny**, w sposób istotny ingeruje w prywatność uczniów i ich prawa, m.in. do komunikowania się i dostępu do informacji oraz rozrywki.

4) Wycieczki szkolne

Projekt nie reguluje kwestii korzystania z telefonów komórkowych podczas wycieczek szkolnych oraz wyjść grupowych. W szkołach ponadpodstawowych zasady w tym zakresie będzie można uregulować w statucie szkoły, jednak delegacja ustawowa odnosząca się do szkół podstawowych już tego nie przewiduje.

W praktyce pojawi się zatem problem, czy i w jaki sposób w szkołach podstawowych będzie można ww. zasady umieścić w statucie szkoły.

5) Egzekwowanie zakazu

Przedmiotowy projekt ustawy nie odnosi się w szczególności do problematyki egzekwowania zakazu, stwierdzając jedynie, że w razie naruszenia warunków lub zakazów, szkoła stosuje działania wychowawcze służące kształtowaniu postaw i właściwego zachowania uczniów lub kary określone w statucie szkoły (**w tym zakresie projekt jest niespójny z rządowym projektem ustawy o prawach ucznia, który przewiduje ustawowy katalog kar stosowanych wobec uczniów**).

W praktyce zatem projektowany zakaz może okazać się pozorny i w rzeczywistości nieprzeznaczony. Nadto, w przypadku nieuchwalenia ustawy o prawach ucznia i pozostawieniu możliwości regulowania kar stosowanych wobec uczniów w statucie szkoły, zaistnieje ryzyko stosowania wobec uczniów **niedozwolonych sankcji za naruszenie zakazu korzystania z telefonów komórkowych, jak np. jego odebranie i przekazanie do depozytu** (niestety już obecnie w statutach szkół zdarzają się takie rozwiązania).

6) Potrzebne nakłady finansowe w celu realizacji założeń z projektu ustawy

Projekt ustawy **nie przewiduje wsparcia finansowego dla szkół** w zakresie organizacji sposobów pozwalających uczniom na przestrzeganie zakazu korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych, np. w postaci dofinansowania organizacji depozytów. Nagłe i szybkie wprowadzenie zakazu używania telefonów komórkowych może narazić organy prowadzące szkoły na spore koszty finansowe.

W związku z tym w ocenie Stowarzyszenia błędnie w ocenie skutków regulacji wskazano, że opiniowany projekt nie przewiduje żadnych nakładów finansowych dla budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów.

7) Brak zasad korzystania z telefonów komórkowych przez nauczycieli

Wobec celów, jakie przyświecać mają projektowi, niezrozumiała jest niekonsekwencja projektodawcy w zakresie **braku jakichkolwiek propozycji odnoszących się do norm związanych z korzystaniem z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych przez pracowników szkół**, w tym zwłaszcza przez nauczycieli. Jakkolwiek bowiem dyrektor szkoły, jako przełożony służbowy nauczycieli, może ustanowić ograniczenia lub zakazy korzystania z telefonów dotyczące nauczycieli, to zważywszy na podnoszoną przez projektodawcę rzekomą ogólną szkodliwość smartfonów samych w sobie, brak regulacji odnoszących się do nauczycieli przyczyni się do nieskuteczności proponowanych rozwiązań także w odniesieniu do uczniów.

Dzieci i młodzież (zwłaszcza w młodszym wieku) uczą się bowiem w dużej mierze przez naśladowanie, zaś osoby dorosłe (zwłaszcza pedagodzy) powinny stanowić dla uczniów

autorytet⁷. Skoro tak, to **zakaz korzystania ze smartfonów w szkołach przez uczniów nie przyniesie pożądaných rezultatów, jeżeli nauczyciele swoim postępowaniem będą promować rozwiązania pozostające wprost sprzeczne z kierunkiem przyjętym przez projektodawcę**. Korzystanie z telefonów komórkowych przez nauczycieli jako pracowników szkoły, jeżeli proponowany zakaz miałby wejść w życie w odniesieniu do uczniów, powinno zatem zostać ograniczone do niezbędnego minimum związanego z realizacją powierzonych zadań służbowych.

Realizacja celów projektu musiałaby pociągać zatem za sobą wprowadzenie norm dotyczących korzystania z telefonów komórkowych również przez nauczycieli⁸. Przyjęcie odmiennego wniosku (tj. że normy odnoszące się do nauczycieli nie są w projektowanej ustawie konieczne) oznaczać musiałoby, że w istocie normy takie są zbyteczne również wobec uczniów.

8) Nieobjęcie regulacją szkół niepublicznych

Należy zaznaczyć, że jeśli zakaz korzystania z telefonów przez uczniów ma być odpowiedzią na zagrożenia płynące z nieumiejętnego korzystania z technologii cyfrowych, **nie jest zrozumiałe, dlaczego zakaz ten ma objąć tylko publiczne szkoły podstawowe**. Proponowany zakres zakazu potwierdza tezę, że zakaz nie będzie służył rozwiązaniu problemu identyfikowanego przez projektodawcę.

Podkreślenia wymaga, że **autonomia szkół niepublicznych nie stoi na przeszkodzie objęciu ich przedmiotową regulacją** – państwo ma bowiem obowiązek dbać o dobro każdego dziecka, niezależnie od tego, czy uczęszcza do szkoły publicznej, czy niepublicznej. Uczniowie szkół niepublicznych nie powinni być przed rzekomą szkodliwością smartfonów chronieni w sposób mniej efektywny niż uczniowie szkół publicznych.

Nie wiadomo zatem co sprawia, że w szkołach publicznych istnieje konieczność odgórnej ochrony uczniów za pomocą ustawy, a w szkołach niepublicznych już takiej konieczności nie ma. **Pozostawienie kwestii związanych z korzystaniem telefonów komórkowych w szkołach niepublicznych do decyzji organów danej szkoły niepublicznych musiałoby bowiem oznaczać, że w istocie nie ma konieczności wprowadzenia zakazu, zaś zróżnicowanie sytuacji uczniów szkół publicznych i niepublicznych polega wyłącznie na tym, że w szkołach niepublicznych edukacja jest odpłatna.**

⁷ M. Korbela, J. Burkot, *Autorytet nauczyciela w percepcji uczniów i ich rodziców*, „Problemy współczesnej pedagogiki”, tom II, numer 1/2016, s. 8 i 9, 12.

⁸ Tak też M. Bigaj w: M. Ignaciuk, *Zakaz telefonów pomija nauczycieli i budzi wątpliwości. Bez przykładu z góry zmiana nie zadziała*, „Strefa Edukacji”, <https://strefaedukacji.pl/zakaz-telefonow-pomija-nauczycieli-i-budzi-watpliwosci-bez-przykladu-z-gory-zmiana-nie-zadziala/ar/c5p2-28932405>, dostęp: 23 kwietnia 2026 r.

Oznaczałoby to, że wyłącznie zamożni rodzice, których stać na odpłatną edukację swoich dzieci, mieliby prawo do samodzielnego decydowania w zakresie korzystania przez swoje dzieci z urządzeń elektronicznych. **Byłoby to zaś niedopuszczalne w świetle art. 32 Konstytucji RP** zróżnicowanie sytuacji uczniów i rodziców, w którym możliwość korzystania lub niekorzystania z urządzeń elektronicznych byłaby uwarunkowana jedynie zasobnością portfela – to zaś stanowiłoby nie tylko nieuzasadnioną dyskryminację, ale także niewychowawcze utrwalenie w świadomości uczniów przekonania, że prawa i wolności można sobie „kupić”. Nie ma to nic wspólnego ze standardami demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

9) Zgoda dyrektora na korzystanie z telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego

Projekt wśród wyjątków od zakazu korzystania z telefonów w szkołach przewiduje pisemną zgodę dyrektora na korzystanie z urządzenia w przypadku, gdy jest to konieczne ze względu na chorobę, niepełnosprawność lub inne szczególne potrzeby ucznia. Nie wskazano jednak, jaką formę administracyjno-prawną będzie miała zgoda dyrektora oraz czy dyrektor będzie zobowiązany wydać decyzję odmowną – a jeśli tak, to w jakiej formie ma to uczynić i czy będzie to decyzja zaskarżalna.

Kwestia ta wymaga jednoznacznego uregulowania w projekcie ustawy, zwłaszcza że niedopuszczalne jest, aby uczeń i jego rodzice w kwestiach tak podstawowych, jak ochrona zdrowia, mieliby nie dysponować żadnymi środkami zaskarżenia. **Projekt w obecnym kształcie nie przewiduje żadnych mechanizmów ochronnych, co może spowodować, że uczniowie nie będą mieli zapewnionego dostępu do telefonów komórkowych np. w celu monitorowania poziomu cukru.**

Warto przy tym zauważyć, że projekt wymaga ujawniania dyrektorowi szkoły informacji o zdrowiu ucznia, pomimo że informacje te wcale nie muszą być niezbędne dla szkoły w celu zapewnienia dziecku odpowiedniej opieki (por. art. 155 ustawy – Prawo oświatowe).

Wobec powyższego Stowarzyszenie zwraca uwagę, że **możliwość korzystania z urządzeń elektronicznych dla ochrony zdrowia powinna wynikać z mocy samego prawa**, tj. bez konieczności podejmowania jakiegokolwiek władczego rozstrzygnięcia przez jakikolwiek organ szkoły. Wbrew pozorom nie oznacza to braku jakiegokolwiek kontroli stosowania takiego wyjątku przez uczniów. Ewentualne nadużycia w zakresie korzystania z wyjątku zdrowotnego będą mogły bowiem spotykać się z reakcją organów szkoły.

IV. Propozycja uregulowania zasad korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń w szkołach

- 1) W związku z powyżej podniesionymi kwestiami **postulujemy o rezygnację z procedowania przedmiotowego projektu** i ewentualne uregulowanie zasad korzystania z telefonów komórkowych w szkole (w trybie autopoprawki) w przedłożonym przez rząd w Sejmie projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2449) – zob. pkt 3 poniżej.
- 2) W przypadku niepodzielenia ww. postulatu, **wnosimy o wprowadzenie w przedmiotowym projekcie poniższych zmian:**

- a) w art. 98 ustawy – Prawo oświatowe w ust. 1 dodawany pkt 17a powinien mieć brzmienie:

*17a) **zasady przechowywania** przez uczniów telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku podczas pobytu na terenie tej szkoły, a w przypadku szkół podstawowych dla dorosłych, szkół ponadpodstawowych, szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego i szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne – **również zasady korzystania, w tym zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku podczas pobytu na terenie tej szkoły;***

– powyższa propozycja odpowiada na problem dopuszczenia możliwości uregulowania w statucie szkoły zasad wnoszenia telefonów komórkowych na teren szkoły (**zob. pkt III.1 opinii**); zakłada ona, że uczniowie będą mogli wносить do szkoły telefony i nie będzie można im tego zakazać, a jednocześnie będzie możliwe zorganizowanie w szkole depozytów na telefony, co – jak się wydaje – jest właśnie intencją projektodawcy;

- b) dodawany art. 98a w zakresie ust. 1 i 3 powinien otrzymać odpowiednio brzmienie:

1. W szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły

podstawowej, **z wyłączeniem internatów**, jest zakazane korzystanie przez uczniów **w trakcie zajęć lekcyjnych** z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku podczas pobytu na terenie szkoły. Warunki **przechowywania** telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku na teren tej szkoły **oraz korzystania z nich w czasie przerw międzylekcyjnych** określa jej statut.

3. W szkołach podstawowych dla dorosłych, szkołach ponadpodstawowych oraz szkołach artystycznych innych niż wskazane w ust. 1 warunki **przechowywania i** wnoszenia telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku na teren szkoły oraz warunki albo zakaz korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku podczas pobytu na terenie szkoły są określane w statucie tej szkoły, z uwzględnieniem wyjątków, o których mowa w ust. 2.

– powyższa zmiana w zakresie ust. 1 odpowiada na planowany zakaz korzystania z telefonów komórkowych również w trakcie przerw (**zob. pkt III.2 opinii**) oraz objęcie zakazem internatów (**zob. pkt III.3 opinii**), a dodatkowo, wraz ze zmianą w ust. 3, stanowi dostosowanie brzmienia art. 98a do zmiany proponowanej w lit. a) powyżej;

- c) dodawany w art. 172 w ust. 2 pkt 5a powinien otrzymać takie samo brzmienie, jakie ma otrzymać art. 98 w ust. 1 pkt 17a, a art. 98a powinien dotyczyć również szkół niepublicznych

– co odpowiada na problem wskazany w **pkt III.8 opinii**;

- d) doprecyzowanie projektu w zakresie:
 - i) zasad korzystania z telefonów komórkowych podczas wycieczek szkolnych i wyjść grupowych;
 - ii) wydawania przez dyrektora szkoły pisemnej zgody na korzystanie z telefonu komórkowego;
 - iii) egzekwowania zakazu korzystania z telefonów komórkowych

– co odpowiada na problemy wskazane w **pkt III.4, III.5 oraz III.9 opinii**;

- e) uwzględnienie w projekcie zasad korzystania z telefonów komórkowych przez pracowników szkoły w trakcie prowadzenia zajęć z uczniami, w trakcie przerw międzylekcyjnych, w trakcie wycieczek oraz wyjść grupowych

– co odpowiada na problem wskazany w pkt **III.7 opinii**;

- f) uwzględnienie w ocenie skutków regulacji ustawy nakładów finansowych, jakie w związku z wprowadzonym zakazem korzystania z telefonów komórkowych poniosą organy prowadzące szkoły

– co odpowiada na problem wskazany w pkt **III.6 opinii**.

3) W przypadku uwzględnienia naszego postulatu z pkt 1 powyżej przedstawiamy propozycję uregulowania w ustawie o prawach ucznia kwestii korzystania z telefonów komórkowych w szkole:

- a) w art. 1 pkt 2 projektu w zakresie dotyczącym dodawanego art. 42b pomiędzy pkt 5 a pkt 6 należy dodać punkt o brzmieniu:

*przestrzegać określonych w statucie tej szkoły lub placówki **zasad korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających łączenie się z siecią Internet**;*

- b) w art. 1 pkt 13 projektu należy zrezygnować z uchylecia art. 99 ustawy i nadać mu brzmienie:

Art. 99. 1. *W statucie szkoły określa się zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających łączenie się z siecią Internet (urządzenia) z uwzględnieniem poniższych wytycznych:*

- 1) *nie wolno wprowadzić zakazu wnoszenia urządzeń;*
- 2) *można wprowadzić zakaz korzystania z urządzeń:*

- a) *na terenie szkoły oraz w trakcie zajęć organizowanych przez szkołę poza jej terenem, w tym wycieczek szkolnych i wyjść grupowych lub*
- b) *wyłącznie na terenie szkoły lub*
- c) *wyłącznie w trakcie zajęć organizowanych przez szkołę poza jej terenem, w tym wycieczek szkolnych i wyjść grupowych;*

– z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Zakaz korzystania z urządzeń, określony w statucie szkoły, nie obowiązuje, gdy:

- 1) zgodę na korzystanie z nich wydał nauczyciel;
- 2) doszło do nagłej sytuacji stwarzającej konieczność skorzystania z danego urządzenia;
- 3) korzystanie z danego urządzenia przez ucznia uzasadnione jest jego chorobą, niepełnosprawnością lub innymi szczególnymi potrzebami;
- 4) statut szkoły przewiduje inne niż wymienione powyżej wyjątki od zakazu korzystania z urządzeń.

3. Zakaz korzystania z urządzeń na terenie szkoły nie może obejmować przerw międzylekcyjnych. W statucie szkoły możliwe jest ustanowienie zasad korzystania z urządzeń w trakcie przerw.

4. Jeśli w statucie szkoły określono zakaz korzystania z urządzeń, można jednocześnie wprowadzić nakaz odkładania urządzeń do zorganizowanego przez szkołę depozytu na czas nie dłuższy niż do opuszczenia przez ucznia terenu szkoły lub zakończenia przez niego zajęć w danym dniu.

5. Zasady, o których mowa w ust. 1, uchwała się po przeprowadzeniu konsultacji ze społecznością szkolną i w miarę możliwości po uzgodnieniu ich treści. Za przeprowadzenie konsultacji odpowiada dyrektor szkoły.

c) w art. 1 projektu dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

16) w art. 173 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

4. Przepisy art. 99 stosuje się do szkół niepublicznych.

Propozycja autopoprawki uwzględnia następujące zasady:

- uwzględnienie postulatu oparcia polityki szkolnej w zakresie korzystania z telefonów komórkowych na wprowadzaniu zasad, a nie wyłącznie zakazów (**zob. pkt II opinii**),

- zachowanie autonomii szkoły w zakresie regulowania zasad korzystania z telefonów komórkowych przy jednoczesnym wskazaniu konkretnych wytycznych, które ułatwiają stworzenie szkolnych przepisów i zabezpieczają prawa uczniów,
- przy wprowadzeniu przez szkołę zakazu korzystania z telefonów komórkowych – obligatoryjność uwzględnienia konkretnych wyjątków;
- udział społeczności szkolnej w ustalaniu ww. reguł;
- umożliwienie uczniom wnoszenia telefonów komórkowych na teren szkoły;
- objęcie zasadami korzystania z telefonów komórkowych zajęć w szkole i zajęć poza jej terenem;
- objęcie regulacją szkół publicznych i niepublicznych.

Główni autorzy opinii: apl. adw. Łukasz Korzeniowski, Marcin Pluta, Arkadiusz Jaworski, Emilia Kassner, Aleksandra Kuśmierz, Maciej Pitala, r. pr. Sebastian Płachecki

Z wyrazami szacunku

ŁUKASZ KORZENIOWSKI
PREZES ZARZĄDU